

Fredag 21 maj

Ja till EG om
Danmarksvalet:

Väntat men glädjande

Gunnar Sandin, styrelseledamot i Lundavänster för EG, är inte särskilt förvånande över utgången i den danska omröstningen. Opinionsmätningarna var entydiga. Men Nej-sidan kämpade väl och var förtjänt av sin stora andel.

– Mest glädjande är ändå att den saktliga linje som Socialistisk Folkeparti stod för hade framgång. Det var ju faktiskt så att danskarna hade fått igenom det väsentliga av sina krav i omförhandlingen, och därför var det rätt att säga ja den här gången. Demonstration mot det politiska etablissemanget kan vara befogad ibland men får inte drivas in absurdum.

– Konsekvenser för Sverige? Utan SF hade Ja inte vunnit i Danmark. Det visar att vänsterargumenten för ett vidgat europeiskt samarbete måste föras fram med kraft.

VB förtydligar

Generationsproblem vanställde ett bidrag i förra numret. När vi för provläsning öppnade ett Word 4.2-dokument med version 3.01 och sen återgick till 4.2, suddades gränserna ut mellan aktuell och inaktuell text och Jens Henrikssons artikel blev ett konglomerat. Liknande saker händer även på större datoriserade tidningar, tycker vi oss ha märkt, men.

Och så stavade vi fel till Ingela Tykeson-Bergman. Vad gäller hennes sakuppgifter kan ingen vara glad än vi över att det i v-demonstrationen i Stockholm fanns en blåsorkester på hela 25 personer (hur många Röda Kapellet var den dagen förbjuder oss vår berömda lundensiska byggsamhet att berätta).

Om vänsterpartiets blåsorkester i Stockholm kan dessutom noteras att den en vecka senare spelade på en antibilmanifestation, där den enligt Dagens Nyheter referent tillhörde de mer professionella inslagen. Och snart ska de på inbjudan spela i Berlin!

Fundisar från Lund

I helgen håller miljöpartiet kongress i Hudiksvall. Det är inte utan att en vänsterpartist känner igen sej när han i tidningen Alternativet tar del av preludierna.

I vänsterpartiet nu senast stod striden mellan "traditionalister" och "förnyare". Även mp har sitt begreppspar: "fundamentalister" och "realister". I båda partierna finns det många (kanske en majoritet) som ogillar den sortens stämplor men deras livskraft tyder på att de har täckning i verkligheten. V-traditionalister skulle närmast motsvara mp-fundamentalister – principfastare, mer ideologiskt inriktade, "hellre mindre men bättre".

Nu kommer en skillnad: v-delegationen från Lund var förnyare men mp-ombuden till Hudiksvall (två ordinarie och två suppleanter) är inte realos (som den från Tyskland hämtade kortformen lyder). Åtminstone inte om man får döma av Fiona Björlings och Magnus Cedervalls debattartiklar i Alternativet nr 19. Fiona introducerar uttrycket "megarealos" för den s.k. Gotlandslista som har lanserats – en parti-styrelse som påstås vara yngre, homogenare och mer verklighetsinriktad, med Åsa Domeij som det stora affischnamnet. Fiona är djupt skeptisk. Hon vill ha en styrelse som "vågar ... ta visionära ord i sin mun – som solidaritet, eller att vi måste byta livsstil och konsumera mindre". Magnus Cedervall betecknar samma grupp som elitänkande "sandlådemarodörer". I stället för riksdagsperspektiv vill han ha en ideologisk fördjupning och klarare ställningstaganden när det gäller "grundläggande begrepp som äganderätt, ekonomisk demokrati, frihet, rättvisa". Det låter som en klar vänsterhållning.

Vi byter några ord med Gunilla Boström, en av Lunds suppleanter på kongressen och tillika medlem av kommunfullmäktige. Själv ska hon försöka ligga lågt eftersom hon är så ny – det är hennes första kongress och hon känner nästan ingen av de omtvistade kandidaterna till styrelsen. Därför vill hon vänta med att ta ställning tills hon har sett dem agera och det är okej, medlemsmötet i Lund har inte bundit mandat. Gunilla tillhör dem som inte gillar ord som "realos" och "fundis" (det har kanske att

göra med att hon inte är så garvad) men tycker att det ligger något i synpunkten att mp behöver en styrelse som jobbar bra ihop, mer än en som allsidigt speglar partiets brokiga sammansättning. Hon menar också att väljer man en styrelse så ger man den också förtroende att agera självständigt – det behövs inte ständiga kontroller av andra instanser.

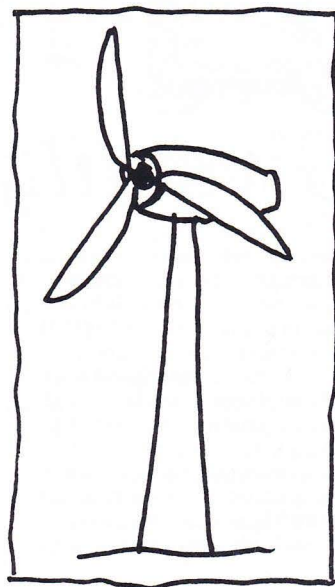
Det var i Lund som mp började, viktiga funktioner har varit lokaliserade hit och aktivister från Lund har beklätt många viktiga poster. Det är kanske slut på den epoken nu – ingen av de många styrelsekandidater som har nominerats av valberedningen, på "Gotlandslistan" eller enskilt är från Lund.

Alternativet har bett kandidaterna att nämna de "viktigaste politiska frågorna just nu"? Det blir en bred provkarta men ekonomi och arbetslöshet har påfallande många förstaplåter och EG-anslutningen övrigt få.

Vilka frågor är viktigast för Gunilla Boström?

– Kretsloppsekonomin, med allt vad därtill hör. Och alternativ energi. Snart kör man igång vindmöllan vid Arendala där min familj är delägare. Det ska bli spännande!

Gr

Nej till EG om
Danmarksvalet:

Tråkigt men väntat

Anders Ågren, styrelseledamot i Nej till EG Lund är inte särskilt förvånad när VB pratar med honom på valvakan i Lund.

Det var väntat säger han och förklarar utslaget med att hela det danska etablissemanget försvarat Edinburgh-avtalet. Nästa alla politiska partier och nästan alla tidningar har tagit ställning för avtalet. Anders påpekar att många småföretagare röstat ja av oro för den ekonomiska framtiden. Småföretagarna har större politisk betydelse i Danmark än hos oss säger han.

På vår fråga vad utgången av den danska omröstningen får för betydelse för Nej till EG i Sverige säger Anders att det egentligen inte betyder något alls. Möjligen, säger han efter en stunds begrundning, kan det faktiskt vara hoppgivande för oss. Han förklarar detta med att man i Danmark trots att hela etablissemanget och pressen stod på ja-sidan lyckades de små lokala kommittéerna ändå mobilisera så stort motstånd. I Sverige är det trots allt lite bättre menar Ågren eftersom åtminstone två etablerade partier nej-sidan.

På vår fråga om den danska taktiken kan komma att upprepas i Sverige, dvs om man efter ett nej första gången kommer att förhandla fram ett svenskt "Edinburghavtal" och rösta på nytt svarar Ågren att det är inte otroligt. Hade Olof Palme levat säger han hade han nog redan från början förhandlat fram ett säravtal redan inför den första svenska omröstningen.

I Lund fortsätter Nej till EG med sina bokbord på lördagarna på Mårtenstorget. På nästa styrelsemöte gäller det planeringen för den fortsatta verksamheten. På tur står nu frågan om att till hösten gå ut i bostadsområdena och informera om Maastrichtavtalet. För det är det som gäller för Sverige – inte EG eller Edinburgh – utan Maastricht. Det som P O Enquist i Arbetet i veckan kallade för århundradets viktigaste fråga för demokratin – fascisttiden inberäknad!

Behöver kommunen förnyas?

Bland det första som borgarna i Lund gjorde efter den kommunala valsegern 1991 var att tillsätta en "förylsedelegation", en organisationsutredning. Inget originellt med det. Borgarna tog över i en lång rad stora kommuner, moderaterna var i regel största parti och de nyliberalare reformidéerna var fräscha.

Jämfört med sina kolleger på många håll är borgarna i Lund senfärdiga och försiktiga. På flera håll har man redan hunnit pröva sina idéer. Resultatet har påfallande ofta varit dåligt, och läser man Kommunaktuellt får man ett starkt intryck av att pendeln redan har hunnit svänga.

Det är nog ett skäl till att det aktuella förslaget i Lund är så tamt – man har hunnit notera andras misstag. Ett annat är väl att borgarna inte har haft samma anledning att markera förylse i Lund; de har haft makten i kommunen under många decennier och den befintliga apparaten är i huvudsak deras verk. Ett tredje skäl att kan vara att moderaterna i Lund tycks vara splittrade, men att den mjukare falang som har sökt enighet med andra borgare och med socialdemokraterna varit starkast.

Most anmärkningsvärt är nog att moderaterna i Lund nu accepterar kommundelsnämnder och vill bygga ut dem till att täcka hela kommunen. Delegationen har rentav anammat den gamla v-tanken att nämndernas sammansättning ska spegla den lokala röstningen – vilket förutsätter att alla partier är sams för om ett enda fronderar kräver lagen likformighet över hela kommunen. En orsak till att kommundelsnämnderna accepteras av alla borgarna måste vara att erfarenheterna från Norr och Veberöd bedöms som positiva.

Vänstersidan i Lund har länge förespråkat kommundelsnämnder. Det är dock inte självklart att den köper det föreliggande förslaget. Om nu nämndernas huvuduppgift ska vara att sköta barnomsorg och skola och deras huvudsyfte är att öka brukarinflytandet, så sker detta kanske bättre genom lokalt utsedda dagis- och skolstyrelser, enligt ett intressant inlägg från s-håll när förylseplanen presenterades. Vi får höra vad vänsterpartiets medlemmar tycker nu när förslaget ska remissbehandlas.

I övrigt: planen föreslår en starkare kommunstyrelse, med större kansliresurser, vilket nog kan vara befogat. Fullmäktige får tillsätta bolagsstyrelser men mister en del ärenden. Vi känner oss spontant tveksamma till förslaget om "allmänpolitiska debatter utan direkt koppling till enskilda beslut". Det låter som torssim.

Gunde Svan bor officiellt ensam och bygger en villa för 700 000 kr. Trots att han är miljonär får han 30 000 kr om året i direkt statligt stöd till sin villa. Pengar som via skattsedeln betalas av låg- och medelinkomsttagare. Ett sådant klassystem kan inte vänsterpartiet stödja.

Det skriver Johan Lönnroth, Eva Zetterberg och Ronald Eriksson i ett förslag till ny bostadspolitik för vänsterpartiet. Förslaget är innehållsrikt och här citeras endast några brottstycken. Bl a föreslås en omvärdering av de generella subventionerna till bostadssektorn, en icke okontroversiell fråga i vänsterpartiet.

Studier visar att den sammanlagda effekten av bostadssubventionerna från fördelningssynpunkt i stort sett är neutral, skriver de tre. Dvs höginkomsttagare får i genomsnitt ut en lika stor andel av subventionerna som låginkomsttagare.

Detta trots att bostadsbidragen i huvudsak går till hushåll med mycket låga inkomster. Orsaken är att de generella subventionerna (bl a räntebidrag) verkar i motsatt riktning och i hög grad tillfaller hushåll med höga inkomster.

Växande klasskillnader

Sverige har en god boendestandard, men många hushåll med

Vänsterförslag Halvera kostnaden för bostadspolitiken

låga inkomster kan inte utnyttja de goda bostäderna. Idag – år 1993 – kan vi se skillnader mellan barnens hälsa och tillväxt beroende på vilka bostadsområden de är uppväxta i. Dessa klasskillnader försvann under 70-talet men har nu återkommit.

Det nuvarande systemet innebär att en stor del av de verkliga bostadskostnaderna är osynliga för hushållen och istället betalas via skattsedeln. De generella subventionerna kan inte rättfärdigas eftersom de innebär en överföring av kapital till höginkomsttagare/fastighetsägare och skärper klassklyftorna.

Förekomsten av generella bostadssubventioner innebär inte bara att vi bor större än annars, utan också att vi konsumerar en rad prylar som hänger samman med boendet (energi, möbler, gräsklippare, rengöringsmedel osv).

Sverige har fått amerikaniserade bostadsmiljöer, vidsträckt villaområden baserade på högt resursutnyttjande och bilism.

Hög standard räcker

Om vänstern menar allvar med sin internationella solidaritet bör vi i Sverige nöja oss med den höga bostadsstandard vi har. Vilket inte ska förväxlas med behovet att utjämna skillnaderna mellan olika gruppers boende inom landet.

Vänsterpartiet vill ha en mångfald olika upplåtelseformer. Många bostadsrättsinnehavare kommer att drabbas hårt när subventionerna dras ner. En fond föreslås inrättas där de som har låga inkomster kan ansöka om medel, när subventionsreglerna ändras på ett sätt som bostadsrättsinnehavarna inte kunnat förutse.

Möjligheterna att låna till bostadsrätt föreslås likställas med dem som gäller för egna hem.

Hyresgästers ställning bör stärkas rättsligt på olika sätt.

Vänsterpartiets inställning är att människor bör kunna hyra sin lägenhet utan individuellt stöd. Men individuella bostadsbidrag måste finnas för att i det enskilda fallet täcka skillnaden mellan betalningsförmåga och hyran. I en avlägsen framtid är målet att bostadsbidrag ska bli onödiga, skriver de tre.

Bostadspolitiken kan inte ses isolerad. Man klarar inte att sanera Sveriges ekonomi om inte också kostnaden för bostadspolitiken minskas. Målet bör vara att halvera de totala kostnaderna fram till år 2000. Dock gör den exceptionella situation som Sverige befinner sig i just nu med hög arbetslöshet och fritt fall i ekonomin att det får dröja till lågkonjunkturens slut med större förändringar av subventionssystemet.

Inga lyxsaneringar

Bland åtgärder på kort sikt föreslås: nytt ROT-program (renovering av äldre fastigheter) utan lyxsaneringar, ingen nedtrappning av bostadssubventionerna under -94 och -95, tidigarelägg investeringar i infrastruktur, behåll tilläggs lån för avhjälpa byggfel, mögel, radon, behåll ungdomsstödet, upprustning av miljöprogramområdena, bidrag till konstnärlig utsmyckning behålls, anslag till allmänna samlingslokaler behålls, tillfälliga lån till allmännyttan så att den kan köpa över konkursade fastigheter, återinför reformer för förvärvslån så att flerbarnsfamiljer kan köpa egna hem, stöd till miljöprojekt m.m.

Givet tillfälle för visioner

I samband med att vänsterpartiet äntligen tar upp bygg- och planfrågor har bl a Ann Schlyter reserverat sig i ett inlägg till partistyrelsen. En "byggpolitik" bör dock inte bara handla om olika upplåtelseformer utan ta fasta på hela den fysiska planeringen, från stad till hus.

Byggande och planering är inte bara bostäder. Visserligen är det bostadsfrågor som ofta påverkar den enskilde mest direkt, men

uteendet på arbetsplatser, kommunikationer, affärer och deras läge är också resultatet av fysisk planering och beslut tagna av

människor i offentlig eller privat tjänst.

Maktavare har i alla tider haft direkta och konkreta åsikter om hur och var det skall byggas, oavsett om det var en påve som byggde en barockkatedral som propaganda mot reformationen eller en svensk minister som radsådde HSB-kaserner för att manifistera folkhemmet. Vill "folket" eller dess företrädare ta ledningen och

Forts nästa sida

Skåning, rasist (?), europé

– Ett svar till ett svar

Rörd nästan till tårar över att någon faktiskt orkat släpa sig genom mina ordrika betraktelser i Veckobladet, griper jag åter pennan för en kortare kommentar

Jens Henriksson, "Lunds Socialdemokratiska studentklubb, kontaktperson i Lundavänster för EG" är upprörd över vad jag skrev i VB nr 14 och förklarar i nr 18 hur det egentligen förhåller sig. Vad jag tycker om detta, kan sammanfattas i fem punkter:

När man jämför

– 1) Jag konstaterar med tillfredsställelse att Jens' organisation *inte* kallar sig "Lundavänster för Europa", och med samma tillfredsställelse, att VB:s redaktion hederligt påpekar att jag varit i "god tro", då det felaktiga namnet förekom i ett reportage i VB nr 12. Saken är emellertid egendomligare än så.

Det förtjänar att påpekas a) att samma benämning ("för Europa") förekommer i VB nr 10 och nr 11; b) att en av VB:s trognaste redaktörer uppges höra till organisationens styrelse och rimligen borde veta vad den heter; c) att ytterligare en av organisationens styrelsemedlemmar i VB nr 15 undertecknar ett referat från ett EG-möte med Jörn Svensson som följer: "För Veckobladets redaktionens räkning Eva Wigforss, styrelseledamot i Lundavänstern för Europa".

Visioner...

Forts från föreg sida

makten i en demokrati måste de också ta ställning till hur de rent fysiskt vill manifestera sin folkstyrd utopi och axla maktens mantel. Ett parti med någon form av ambitioner måste ha en åsikt om vad man vill göra, dvs bygga vid ett makttillträde. I väntan på det måste det formulera sig om vad man anser om den nuvarande politiken. En politik för fysiskt planering måste därför redovisa lösningar, drömmar och visioner för inte bara hur och var människor skall bo utan också hur resten av deras liv skall gestalta sig.

Vänstern har inte varit ensamt i Sverige om att ha tänkt färdigt om stadsplanering för rätt länge sedan. Under en längre period har man från de flesta partierna betonat generella krav som "bostad åt alla" och mest sett den administrativa och formella sidan av plan- och byggprocessen. Resultatet, den byggda miljön, var tydligen givet av Gud trots att det var den som väljarna mest har retat sig på.

Rannsakan och sökande

Krisen har delvis ändrat på detta förhållande. Nu byggs inget och inom byggbranchen är man med-

veten om att allt som gjorts kanske inte var det bästa. Tiden har gett en självklart tillfälle till rannsakan och sökande efter något nytt. Detta intresse finns bland beställare och politiker så väl som arkitekter och byggare. Ett ifrågasättande av subventioner och normsystem har skapat insikten om behovet av att kunna visa på bra resultat. För att motivera vår existens i framtiden behövs nya visioner, närmare dagens människors behov och smak.

Det är därför bra om man från politiskt håll vågar formulera visioner längre än till subventionernas konstruktion. Partistyrelsen uppmärksammar vissa av de akuta problemen med subventionerna, bl a deras effekter som prishöjare och deras ensidiga gynnande av förstaköpare av villor och bostadsrätter. Detta är tyvärr nödvändigt, men vad som behövs idag är en positiv formulering om framtida system och framför allt, vilken fysisk verklighet de skall leda till.

Vem kan man lita på?

– 2) "Den här förtäckta typen av nationalism och rasism skrämmar mig." Jag kan inte inse, hur Jens kan beskriva min nationalism som förtäckt – den är så öppen som det bara är möjligt. Inte så få tänkare har på olika sätt formulerat det uppenbara: ingen internationalism utan nationalism. Endast utifrån en uppriktig stolthet över och djup respekt för den egna nationen (för min del Skåne och i någon mån Sverige) kan man nå fram till ett sant internationellt perspektiv.

Men "rasism"? "Förtäckt rasism"? Jag är normalt en fridens man, men den som försöker beröva mig något av det jag sätter högst i

livet – och dit räknar jag min heder – har ingenting gott att vänta. Jens Henriksson erbjuder jag härmed valet att *antingen* påvisa hur man ur mitt inlägg i VB nr 14 kan utläsa tecken på rasism *eller* be mig förbehållslöst om ursäkt. *Tertium non datur* – ("Ett tredje gives icke" sätt. *anm.*) åtminstone inte, om han är angelägen om att bevara sin egen trovärdighet.

Hugget som stukket

– 3) Jens känner "betydligt större gemenskap med en tysk socialdemokrat än med en svensk moderat". På det hela taget delar jag väl den uppfattningen, till och med om man skulle jämföra med en skånsk moderat. Men jag är inte beredd att applicera principen generellt. Ebert och Noske, som lät krossa skallen på Rosa Luxemburg och slänga hennes döda kropp i Landwehrkanalen i Berlin, var förvisso tyska socialdemokrater, men jämfört med sådana herrar föredrar jag nog en vanlig sällig skånsk moderat.

På samma sätt finner jag Jens' diskussion om att det i alla fall vore bättre att stå på samma sida som Carl Bildt än på samma som Le Pen tämligen ointressant. Medlemmar av vänstern, socialdemokrater såväl som kommunister, kan emellanåt inta betydligt sämre ståndpunkter än en moderat, och till och med Le Pen kan väl någon

gång har ätt. Vid ställningstagandet för eller emot EG/EU är följaktligen bara en sak relevant: vad står gemenskapen för, och hur låter sig detta förenas med min egen uppfattning om världen?

På väg

– 4) Jens tycker helt förneka möjligheten av internationella överenskommelser mellan självständiga stater. Även om svårigheterna är uppenbara, tycker jag nog att detta är en väl pessimistisk bild av verkligheten. Om vi jämför läget inom en rad olika områden omedelbart efter andra världskriget och i dag, är det väl ändå svårt att förneka att en del framsteg gjorts. Å andra sidan finns det inte mycket stöd för tanken, att det skulle gå märkbart bättre inom en alleuropeisk union. Här rör vi oss som vanligt med tro snarare än vetande.

Det Räcker Nu

– 5) Men en sak vet vi faktiskt, och den väljer Jens försiktigtvis att inte alls beröra: medlemskap i den europeiska unionen innebär totalt uppgivande av nationellt självbestämmande och ett åsidosättande av den demokratiska beslutsprocessen. Och därmed tycker jag personligen att allt är sagt som behöver sägas.

Örjan Wikander

stånd är utan tvekan bra för byggsektorn men skapar problem för de människor som pga uteblivna subventioner letar efter mindre och billigare bostäder. Någonstans måste ju folk bo. Är dessa områden "sanerade" så som skett med äldre arbetarområden på t ex Söder i Stockholm är de inte aktuella som ersättningslägenheter. 70-talets ROT-projekt blev extremt gynnsamt för yngre medelklass. Idag skulle en likartad ROT-politik inte ha några naturliga kunder då intresset för dyra, nyrenoverade 60-talshus i exempelvis Västra Flemmingsberg kan antas vara litet bland de flesta grupper. Drevs en sådan politik av moderaterna skulle jag kalla det klasspolitik: problemen i miljonprogramområdena kan visst lösas genom att byta hyresgäster, det gjorde man i ROT-projekt förra gången. Jag tycker däremot inte att det är rätt väg och jag tycker inte vänsterpartiet bör förespråka det.

det är 35-åringarna idag som förväntas spara genom att inte kräva något. Svensk byggsektor har inte utmärkt sig för någon avantgardism de senaste decennierna. Mycket av missnöjet och problemen idag kommer sig av att gamla visioner visat sig fel eller blivit föråldrade i ett postindustriellt samhälle. Den sociala ingenjörskonsten har varit framgångsrik – målen har realiserats. Problemen ligger just i de drömda visionerna om separerade trafiksystem, isolerade verksamhetsområden och en övertro på stora grasmattor.

det är 35-åringarna idag som förväntas spara genom att inte kräva något.

Svensk byggsektor har inte utmärkt sig för någon avantgardism de senaste decennierna. Mycket av missnöjet och problemen idag kommer sig av att gamla visioner visat sig fel eller blivit föråldrade i ett postindustriellt samhälle. Den sociala ingenjörskonsten har varit framgångsrik – målen har realiserats. Problemen ligger just i de drömda visionerna om separerade trafiksystem, isolerade verksamhetsområden och en övertro på stora grasmattor.

V måste tänka längre

Idag ger krisen en ny situation. Idag har det brott skett med en kontinuerlig efterkrigstid som får även byggindustrin att söka nya vägar. Viljan finns, kontakterna skapas, idéerna formuleras och gestaltas. Om vänsterpartiet är intresserat av att påverka framtidens fysiskamiljö måste man tänka längre än till fristående krav på låg hyra eller några biltullar och försöka skapa konkreta bilder av hur man tänker sig framtiden. Klarar man det?

Mårten Dunér

Se över heliga kor

Att vänsterpartiet grundligt ser över heliga kor som räntesubventioner är bra. En aspekt som dock borde lyftas fram är generationsaspekten: 35-åringar 1965 fick en villa och en bil av staten, 35-åringar 1975 och -85 fick en bostadsrätt medan

Minskade subventioner bra

Att tex samtidigt som man vill minska subventionerna, uppmuntra till en ombyggnad och därmed ökat kapitalanvändande genom ROT-projekt i äldre bostadsbe-

Illa valt exempel på politiskt dömande

Örjan Wikander filosoferar i VB nr 17 över den friande hovrättsdomen mot polismannen som sköt skinnhuvudet Mikael Krusell till döds. Utan att på något sätt beröra de närmare omständigheterna vid dödsskjutningen, tycks Wikander anse att frikännandet, och skyldigheten för föräldrarna att betala polismannens rättegångskostnader, var politiskt betingade åtgärder från domstolens sida.

Envar som satt sig in i ärendet och är det minsta juridiskt bevandrad, bör kunna konstatera att domen med all sannolikhet är grundad uteslutande på juridiska överväganden, och att det faktum att Krusell var skinnhuvud och möjligen hyste nazistiska sympatier, inte på något sätt har inverkat på den rättsliga handläggningen.

Krusell jagade polis

De båda inblandade civilklädda poliserna ingrep mot gänget av skinnhuvudet för att stoppa en pågående misshandel. När en av poliserna uppmanade gänget att upphöra med sina våldsamma aktiviteter, vände de sin ilska mot denne och närmade sig hotfullt, för att sedan börja jaga den retirande polismannen. Denne drog sitt vapen och sköt varningskott och därefter verkningseld som träffade en av förföljarna i benet. Trots detta fortsatte skinnhuvudena sin jakt på polismannen, tydligen drabbade av någon sorts anfall av kollektivt dödsförakt.

Den andre polismannen hade springande följt efter, och då han såg att förföljarna bara var sekunder från att hinna fatt kollegan, sköt han. Polismannen påstår att han siktede mot benen på den främste förföljaren. Så kan mycket väl ha varit fallet. Kulans ingångsvinkel var sådan att Krusells huvud måste befunnit sig lägre än skyttens hand. Kanske snubblade Krusell framåt i skottögonblicket, kanske dök han efter den jagade, detta är svårt att avgöra.

Klart nödvärn

Det rörde sig otvivelaktigt om en klar nödvärnsituation. Vad hade inte kunnat hända om de berusade, uppretade skinnhuvudena med

Huspostilla för vänstern : 2

VB fortsätter här att publicera utdrag ur Lars-Arne Norborgs "historielektion" på Bantorget till Röda Kapellets musik.

–Nu är det emellertid inte bara vänstern som har haft eller har utopier. Det finns också en liberal utopi, kapitalismen. Den kom upp som en reaktion, en *antites*, till ett gammaldags, översätligt regleringssamhälle: "Släpp fångarna loss, det är vår!" Jag tror att vi bör se med respekt på den liberala utopin (det gjorde Marx, läs Kommunistiska manifestet!). Den bars av en ljus tro på människans möjligheter. Om hennes kreativa förmåga gavs en chans, skulle välståndet öka som aldrig förr. Dessutom skulle det bli fred på jorden, eftersom människorna skulle bli mer ekonomiskt beroende av varandra.

Den liberala utopin hade en högkonjunktur i mitten av förra århundradet. Men det visade sig vara just en utopi. Den skapade visserligen välstånd åt ett fåtal utvalda, men lämnade den största delen av mänskligheten i nöd och

misär. Dialektiken verkade, reaktionen kom i form av socialism, socialdemokrati och socialliberalism. Kapitalets företrädare blev så rädda för revolution att de var beredda att sluta ett samhällskontrakt – välfärdsstaten. I den har vi fått växa upp och leva. Det ska vi vara tacksamma för.

Jämfört med alla kända historiska samhällen är det gamla folkhemmet trots sina brister säkert det mest humana samhälle som existerat. Vår närmaste större uppgift blir nog att med den konservativa brittiske tänkaren Emund Burkes ord restaurera denna byggnad i dess egen stil, reformera för att bevara. Rivningsivrare sättes på plats! För sådan politik tycks det finnas en solid majoritet i den svenska väljarkåren. Får vi bara behålla vår nationella självständighet, ska vi nog klara det!

LAN

sina stålskotta kängor hade fått tag i den flyende?

Att kulan träffade så illa att Krusell avled, framstår som en tragisk olyckshändelse där flera faktorer i samverkan ledde fram till det olyckliga slutresultatet: skinnhuvudenas ohörsamhet mot polismännens order, deras beslut att trotsa kulor och krut för att få tag på den som avbrutit deras misshandelsaktiviteter, den skjutande polismannens bristande skjututbildning, samt ovana vid vapnet.

Det är inte svårt att känna medlidande med Krusells föräldrar, och i viss mån förstärkt deras bitterhet. Polisingripandet ger onekligen intryck av att ha skett på ett klantigt sätt, som bidragit till att nödvärnsituationen uppstod. Tyvärr skulle deras sorg och bitterhet komma att ökas ytterligare genom att de råkade i klorna på en manipulativ och rättshaverist som otroligt nog är medlem av Sveriges advokatsamfund.

Oerfaren jurist missledde

Advokat Sture Wennerström hade sysslat mest med civilrätt, och hans erfarenhet av brottsmål var i stort sett obefintlig, när han tog kontakt med makarna Krusell, och erbjöd sig att agera som juridiskt ombud vid ett enskilt åtal för mord alternativt dråp. Åklagaren i målet hade efter lång betänketid beslutat åtala för vållande till annans död, ett oaktsamhetsbrott. Wenner-

ström lyckades dock lura i föräldrarna att det skulle vara möjligt att få polismannen fälld för att uppsåtligt ha dödat Mikael Krusell, och fick dem att väcka enskilt åtal.

Det hade varit justitiemord av sällan skådad slag om det verklighetsfrämmande dråpåtalet lett till fällande dom. Nu blev polismannen fälld för vållande till annans död i tingsrätten, vilket för mig framstår som ett materiellt sett korrekt domslut. Hade inte detta domslut överklagats till hovrätten av makarna Krusell och Wennerström, hade det kvarstått och sedermera vunnit laga kraft. Sålunda är det en följd av deras överklagande att målet överhuvudtaget hamnade i hovrätten, vilket ledde till att polismannen även friades från oaktsamhetsbrottet.

Det fanns tyvärr knappast någon möjlighet för hovrätten att låta makarna Krusell slippa undan att betala polismannens rättegångskostnader. Varje annat beslut hade varit att underlåta att följa gällande rätt. Den som rätteligen borde stått för hela kalaset är Sture Wennerström. Det är skrämmande att Sveriges advokatsamfund kan hysa en sådan dilettant. Det framstår som ett etiskt renlighetskrav att Wennerström utesluts ur samfundet för sitt skamliga agerande mot makarna Krusell.

Till frågan om domstolarna så att säga sitter i knäet hos den politiska makten, exempelvis när det gäller

intresset av att idka repression mot "farliga" politiska krafter, bör det ju påpekas att landets lagar stiftas av den politiska maktens högsta beslutande organ, nämligen riksdagen. Sålunda har denna makt avsevärda möjligheter att lagstiftningsvägen påverka domstolarnas dömande. Detta förstärks av att förarbeten till lagar i svenskt rättskälletillämpning getts stor, enligt min mening, alltför stor betydelse.

Jag hyser egentligen inga tvivel om att domstolarna, inte minst högsta domstolen, vars ledamöter tokigt nog utes av regeringen, ibland låter sig påverkas av den politiska maktens uttalade och outtalade intressen. Dock tycker jag att Krusellmålet är ett synnerligen illa valt exempel att illustrera detta med.

Peter Nilsson

Till Örjan

Örjan, att som du gör i VB 17 kalla vådaskottet i Malmö för "slakt", tycker jag är demagogi i överkant. Din parallell med Benno Ohnesorg och Mikael Krusell är minst sagt våghalsig. Din teori att vänstern skall tolerera att högerextremisterna sprider sina rasistiska budskap, som en sorts försäkring för en framtida vänsters demokratiska rättigheter, är inte bara naiv, utan sänder dessutom fel signaler både till skinheads och till invandrare.

I trettioalets Tyskland, Spanien och Italien var Voltaire inget argument. Ett studium av nutidshistorien ger faktiskt inget belegg för att din teori är hållbar Örjan.

Rune Liljekvist

MÖTE MÖTE

KOMPOL möte Må 24.5 kl 19.15 på partilokalen. Tema: Diskussion om den nya nämndorganisationen.

RÖDA KAPELLET Sö 23.5 kl 18.45 rep på Kapellsalen, Odeum. Vi repar på några låtar ur filmrepertoaren: 66, 79:2, 89, 100, 124, 137, 147, 164, 167, 172, 194:2, 210, 223, 233, 246, 250, 251. Nästa rep: Må 31.5 kl 18.45. Spelning Stadsparken 1 aug. Hanöhelg 13-15 aug.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av bl. a. Rune Liljekvist och Gunnar Sandin.

Tel. red. onsd e 18:
046/11 51 59
Fax : 046/14 65 82

Kontaktredaktör för nästa nummer: Gunnar Sandin, tel 13 58 99.

Vid utebliven tidning ring Rune Liljekvist 13 82 13 el. 11 50 69